

Соода-тейлөө ишканаларында банктык карт акрылуу операцияларды ишке ашырууда этият болуу чаралары

- Соода-тейлөө ишканаларында карт аркылуу бардык операциялар кардардын көз алдында гана ишке ашырылууга тийиш. Соода-тейлөө ишканасынын кызматкери карттын башка бөлмөгө алып кетишине жол берүүгө болбойт, операция учурунда карт көз жаздымда калбоого тийиш. Анткени атайы жабдуулардын (скиммер) жарадмы менен карттагы бардык маалыматтарды көчүрүп алып, банктык эсептен пайдаланууга мүмкүнчүлүк алуу үчүн жасалма карт даярдап алууга аракеттер көрүлүшү мүмкүн.
- Товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн карт аркылуу төлөнгөндүгүнүн далилинен болгон чекти сактап коюу талап кылынат. Кандайдыр бир себептерден улам бүтүмгө келишилбей калган шартта да карт аркылуу ийгиликсиз ишке ашырылган операциялар жана/же операция башка төлөө жолу менен аткарылган болсо да, чекти сактап коюу зарыл. Анткени, карт боюнча операциялардын укук ченемдүүлүгүн тастыктоо же талаш маселени жөнгө салууда ал документ (чек) талап кылынышы ыктымал.
- Чекке кол коюу алдында жүргүзүлгөн операциялар боюнча бардык маалыматтар так жана туура көрсөтүлгөндүгүнө толук ынанып алуу зарыл. Маалыматтар туура эмес көрсөтүлгөндүгүн байкаган болсоңор, кол коюудан баш тартып, операцияны токтотууну өтүнүү зарыл. Операция токтотулган шартта, аны тастыктаган чекти алуу талап кылынат.
- Соода-тейлөө ишканаларында карттын оттискасы түшүрүлгөн, толтурула элек б.а. кол тамга жок, операция суммасы көрсөтүлбөгөн чекти калтырып коюуга жол берилбейт. Толтурулбаган, ошондой эле “жараксыз” чектер тейлөө ишканасы тарабынан кардардын көз алдында жок кылынышы зарыл.
- Карт аркылуу өткөрүлгөн операциялар боюнча төлөм документтерин да соода-тейлөө ишканаларында калтырып коюуга болбойт, анткени алардан карттын толук номери көчүрүп алынышы ыктымал.
- Соода-тейлөө ишканаларында операция жүргүзүү учурунда ПИН-коддун атайы жабдуу - ПИН-падда же ПОС-терминалдын өзүндө чагылдырылышына айрыкча көңүл буруу зарыл. Кайталап төлөө жана операцияны токтотуу учурларын эске албаганда, бир эле жердеги ар башка жабуудан ПИН-кодду эки жолу киргизүү сунушун кабыл албаңыздар.
- Банк адиси же соода-тейлөө ишканасынын кызматкери карт аркылуу операцияны ишке ашырууда кардардын ким экендигин тастыктаган документти талап кылышы ыктымалдыгын эске алууну өтүнөбүз.
- Банктын же соода-тейлөө ишканасынын талабы боюнча товарлар/кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө ал аркылуу ишке ашырылган карт алынып коюушу мүмкүн. Бул учурда карттын алынгандыгы тууралуу актыны алып, картка бөгөт койдуруу максатында дароо банкка байланыштуу талап кылынат.
- Операция аяктагандан кийин картты унутуп калбай, ала кетүүнү өтүнөбүз.
- Толук ишенимге кирген соода-тейлөө ишканасында гана картты төлөөгө сунуштоо зарыл. Тизмеси төмөндө көрсөтүлгөн соода-тейлөө ишканаларында:

- эс алуу борборлорунда
 - зер буюмдарын саткан салондордо
 - туристтик агенттиктерде
 - интернет-кызмат көрсөтүүлөрүндө (билеттерге буюрутма берүү, товарлар/кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө, мейманканалардан орун караштыруу ж.б.) карт аркылуу төлөөдө этият болууну өтүнөбүз.
- Айрыкча чыгыш Европа, Азия-Тынч океан региондоруна жана алдамчылыкка жол берүүлөр айрыкча катталган өлкөлөргө сапарга чыгууда жогоруда белгиленгендерди унутпоо зарыл.
 - Келип чыгышы ыктымал болгон тобокелдиктерди азайтуу максатында товар сатуудан тышкары, акча алмашуу менен иш алып барган соода-тейлөө ишканаларынан так акча каражатын алуудан баш тартууну сунуштайбыз. Анткени бул үчүн так акчага айландырып берүүчү атайы пункттар иштейт. Айрыкча коопсуз жерлерде (банк бөлүмдөрүндө, мамлекеттик мекемелерде, ири соода комплексттеринде, мейманканаларда, аэропорттордо жайгашкан банкоматтарга жана атайы пункттарга) кайрылуу зарыл.
 - «SMS билдирүү» кызмат көрсөтүүсүнө милдеттүү түрдө туташууну сунуштайбыз. Анткени, өзүңөр ишке ашырбаган операция тууралуу SMS-билдирүү алган шартта **0(312) 61 00 61** телефон номери боюнча банктын колл-борборуна, ошондой эле “Банктар аралык процессинг борбору” ЖАКка **0(312) 66 43 25, 66 50 83** телефондору жана **fraud@bakai.kg** электрондук дарегине кайрылып, картка дароо бөгөт койдуруу талап кылынат.